

MALTA

QORTI TAL-APPELL
(Kompetenza Inferjuri)

ONOR. IMĦALLEF
LAWRENCE MINTOFF

Seduta tas-6 ta' Ottubru, 2021

Appell Inferjuri Numru 74/2020 LM

Raymond Farrugia detentur tal-karta tal-identità numru 472471(M)
(l-appellant')

vs.

MEDirect Bank (Malta) p.l.c. (C34125)
(l-appellata')

Il-Qorti,

Preliminari

1. Dan huwa appell magħmul mir-rikorrent **Raymond Farrugia (K.I. nru 472471(M))** [minn issa 'l quddiem 'l-appellant'], mid-deċiżjoni tal-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji [minn issa 'l quddiem 'l-Arbitru'] fil-21 ta' Ottubru 2020, [minn issa 'l quddiem "id-deċiżjoni appellata"], li permezz tagħha ddecieda li jiċċhad l-ilment tiegħu fil-konfront tas-soċjetà intimata **MEDirect Bank (Malta) p.l.c.** [minn issa 'l quddiem 'is-soċjetà appellata'], filwaqt li ordna sabiex kull

parti tħallas l-ispejjeż tagħha stante li huwa kien ċaħad l-eċċezzjonijiet preliminari tas-soċjetà appellata.

Fatti

2. Il-fatti tal-każ odjern jirrigwardaw investiment ta' €31,260 magħmul mill-appellant fil-8.25% *Air Berlin Bonds 2018* [minn issa 'l quddiem '*Air Berlin*'] li ħarget is-soċjeta' Air Berlin p.l.c. [minn issa 'l quddiem '*is-soċjetà Air Berlin*']. Dan l-investment huwa għamlu permezz tas-soċjetà appellata permezz ta' tliet pagament mifruxin fuq sena u nofs, jiġifieri l-ewwel wieħed ta' €30,000 fl-14 ta' Marzu, 2016¹, it-tieni ta' €900 fil-11 ta' Settembru, 2017² u l-aħħar wieħed ta' €300 fil-31 ta' Ottubru, 2017.³ Ġara madankollu li fil-15 ta' Awwissu, 2017 is-soċjetà *Air Berlin* iddikjarat falliment u wara talba tagħha stess il-Qorti Reġjonali ta' Charlottenburg, Berlin, ħatret stralcjarju.⁴

Mertu

3. L-appellant għalhekk ippreżenta lment quddiem l-Arbitru fit-28 ta' Ġunju, 2018 fejn issottometta li huwa kien qed jippretendi li s-soċjetà appellata tirrifondi l-flus li huwa kien investa, inkluż li tħallas l-imgħaxijiet u l-ispejjeż legali, stante li allegatament l-imgħiba lejha tal-uffiċjali tagħha jew

¹ Ara kopja *Contract Note* a fol. 17 tal-atti tal-arbitraġġ.

² Ara kopja *Trade Confirmation* a fol. 16.

³ Ara kopja *Trade Order Form* a fol. 15.

⁴ Ara kopja notament *Insolvency Information Portal* a fol. 20.

tagħha stess, kienet waħda traskurata u negliġenti meta naqsu milli jinfurmawh li huwa kien ser jinvesti flusu f'*bond* fallut.

4. Is-socjetà appellata wiegbet fid-19 ta Lulju, 2018 billi sostniet li l-ilment tal-appellant kien għal kollox infondat fil-fatt u fid-dritt, u għalhekk kellu jiġi respint bl-ispejjeż kontrib.

Deċiżjoni preliminari u d-deċiżjoni appellata

5. Fl-20 ta' Novembru, 2018 ingħatat deċiżjoni preliminari mill-Arbitru fejn iddeċieda li huwa kien ser ikompli jisma' l-ilment tal-appellant. Fid-deċiżjoni appellata l-Arbitru kkunsidra dan li ġej rilevanti għall-appell odjern:

"Jikkonsidra:

Eċċezzjonijiet preliminari:

L-ewwel eċċezzjoni hija fis-sens li l-Arbitru m'għandux ġurisdizzjoni jisma' l-ilment għaliex skont l-Artiklu 20 tal-Investment Services Terms and Conditions:

'These Investment Services Terms are governed by the laws of Malta and any disputes in connection with the same shall be subject (fn. 2 Enfasi tal-Arbitru) to the exclusive jurisdiction of the Maltese courts'.

Qabel xejn, l-Arbitru jinnota li dawn l-Investment Services Terms and Conditions (fn. 3 A fol. 106 et seq) (tip ta' standard form contract) m'humix iffirmati mill-ilmentatur u, għalhekk, ma jistax jingħad li kien marbut bihom jew li kien marbut bi klawwola 20 dwar tilwimiet li jistgħu jinqalgħu dwar l-istess Terms and Conditions.

*L-Arbitru jista' jieqaf hawn għax galadarba l-ilmentatur ma ffirmax li kien qed jintrabat bihom, ma jistax jingħad li kien qed jaċċetta l-istess klawwola 20. Barra minn hekk, kif inhi miktuba klawwola 20, din tirreferi **biss** għall-kwistjonijiet li jistgħu jinqalgħu in konnessjoni mal-istess Terms and Conditions.*

Il-każ odjern mhux dwar xi kwistjoni dwarhom iżda dwar l-imġiba tal-provditur tas-servizz meta skont l-ilmentatur ġew mibjugħa lilu dawn l-investimenti li skont hu ma kinux addattati għalih.

B'hekk din il-klawsola wkoll ma tapplikax għall-każ in kwistjoni. Għalhekk din l-eċċezzjoni ma tistax tintlaqa' u l-Arbitru jista' jieqaf hawn.

Iżda għall-kompletezza, kif ġie ritenut diversi drabi mill-Arbitru u kif ikkonfermat mill-Qorti tal-Appell, dawn il-klawsoli huma normalment marbuta ma' tranżazzjonijiet b'natura internazzjonali.

*Fil-fatt, fis-sentenza **Carmel Bartolo u Nicholina Bartolo vs Crystal Finance Investments Ltd** mogħtija fil-5 ta' Novembru 2018, il-Qorti tal-Appell sostniet illi klawsola bħal din ma tagħmilx sens għaliex:*

'ma kien hemm l-ebda element internazzjonali bejn il-partijiet - choice of jurisdiction clause normalment issir sabiex kwistjoni tinqata' minn qorti ta' pajjiż mahzzul u mhux minn qorti f'pajjiż ieħor'.

Barra minn hekk, il-Qorti ziedet li l-leġislatur ried li joħloq forum alternattiv għall-Qorti li jkun immirat għall-ilmenti minn konsumaturi li jkollhom ilment dwar l-imġiba ta' provditur tas-servizz fil-qasam tas-servizzi finanzjarji u l-Arbitru jista' jirrifjuta li jieħu konjizzjoni tal-każ biss fejn il-liġi ad hoc tipprojbih milli jeżerċita ġurisdizzjoni:

'Jirrizulta iżda, li wara d-dhul fis-seħħ tal-Kap. 555, il-konsumatur ingħata b'liġi forum alternattiv fejn ifittex għal rimedju fir-rigward ta' lment relatat mal-imġiba ta' provditur tas-servizz finanzjarju lilu mogħti.

L-artikolu 21 tal-Kap. 555 dwar il-kompetenza tal-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji jipprovdi illi:

'(1)(a) Xejn f'dan l-Att m'għandu jimplika li l-ilment relatat mal-imġiba ta' provditur tas-servizz finanzjarju għandu jkun regolat esklussivament bid-disposizzjonijiet ta' dan l-Att ...'

Rilevanti wkoll li l-artikolu 21(2) li jsemmi każijiet meta l-Arbitru għandu jirrifjuta li jeżerċita s-setgħat li għandu taħt il-liġi prinċipali. Il-Qorti qiegħda tifhem li l-każijiet li jissemmew mhumiex xi lista eżawrjenti, iżda pjuttost li f'dik id-diposizzjoni ġew identifikati tliet sitwazzjonijiet differenti fejn l-Arbitru m'għandux kompetenza.

L-ilment tal-appellati hu dwar l-imġiba tas-soċjetà appellanti li hi provditur ta' servizz finanzjarju. Għalhekk hu lment li skont din il-liġi speċjali, l-Arbitru għandu jikkunsidra u jiddeċiedi dwaru. Hekk ukoll hu ilment relatat mal-obbligi kuntrattwali tal-appellanti bħala provditur ta' servizz finanzjarju'.

*L-istess intqal fis-sentenza **Theresa Camilleri vs Crystal Finance Investments Ltd** tal-5 ta' Novembru 2018.*

Barra minn hekk, l-Arbitru hu tal-fehma li l-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji jgawdi minn ġurisdizzjoni konkorrenti mal-Qrati ordinarji, kif jirriżulta mil-liġi stess.

Aktar minn hekk, irrispettivament minn kull argument ieħor, il-provditur tas-servizz issogġetta ruħha għall-ġurisdizzjoni tal-Arbitru matul it-trattazzjoni tal-każ u saħansitra anke ppreżenta nota ta' sottomissjonijiet dwar il-mertu tal-każ.

Għal dawn ir-raġunijiet, l-Arbitru jiddeċiedi li għandu ġurisdizzjoni jisma' l-ilment.

Eċċezzjoni dwar preskrizzjoni

Fit-tieni eċċezzjoni l-Provditur tas-Servizz jgħid:

'... fir-rigward l-investment ... li sar fl-14 ta' Marzu 2016 waqgħet bil-preskrizzjoni ta' sentejn ai termini tal-Artikolu 2156 tal-Kap 16 tal-Liġijiet ta' Malta billi kull interazzjoni u /jew relazzjoni extra-kuntrattwali li setgħet seħħet bejn il-partijiet seħħet qabel id-dekadenza tal-perijodu tal-preskrizzjoni applikabbli'.

L-Arbitru jqis din l-eċċezzjoni bħala waħda legalment difettuża għall-aħħar u jqisha biss bħal ħela ta' ħin għalih għaliex:

- 1. L-Artikolu '2156' hekk kif ikkwotat fih diversi paragrafi u ma ssir l-ebda referenza għall-ebda wieħed minnhom u, għalhekk, il-kwotazzjoni tal-liġi hija inkompleta u l-eċċezzjoni mhix legalment speċifikata. Għalhekk ma jistax jikkunsidraha.*
- 2. Barra minn hekk, fl-ebda ċirkostanza kontemplata fl-Artikolu 2156 tal-Kap. 16, m'hemm xi forma ta' preskrizzjoni li tgħaddi bit-trapass ta' sentejn kif jgħid il-provditur tas-servizz. Kull preskrizzjoni taħt dan l-Artikolu tgħaddi bit-trapass ta' ħames snin.*
- 3. Din l-eċċezzjoni ingħatat fid-19 ta' Lulju 2018 u, għalhekk, hija irritwali peress li sa dak iż-żmien kienu diġà daħlu l-emendi fil-Kodiċi Ċivili taħt l-Artikolu 2160 u l-provditur tas-servizz ma mexiex mar-rekwizit ta' dak l-Artikolu u ma jistax jibbenefika mill-eċċezzjoni tal-preskrizzjoni.*

Għalhekk din l-eċċezzjoni ingħatat għalxejn u qed tiġi miċħuda.

Fil-Mertu

L-Arbitru jrid jiddeċiedi l-ilment skont dak li, fil-fehma tiegħu, huwa ġust, ekwu u raġonevoli fiċ-ċirkostanzi partikolari u merti sostantivi tal-każ. (fn. 4 Kap. 555, Art. 19(3)(b))

Il-Verżjoni tal-Ilmentatur

Il-pern tal-ilment huwa li l-ilmentatur ġie żvijat meta nbiegħlu l-investment fl-Air Berlin u l-ilmentatur jinsisti li 'l-uffiċjali tal-bank jew l-istess bank kienu traskurati u negligenti f'xogħolhom' (fn. 5 A fol. 4) meta naqsu li jinfurmawh li kien ser jinvesti flusu ġo Bond fallut.

L-ilmentatur jgħid li hu kien bniedem li ma jafx jaqra u jikteb u, għalhekk, id-dokument li ffirma (fn. 6 Jirreferi għad-dokument a fol. 14) ma fehmu u kien mingħalih li kien qed jiffirma dokument biex ikun jista' jinvesti.

Għalhekk dan l-ilment jirrigwardja l-imġiba tal-provditur tas-servizz li skont l-ilmentatur aġixxa bi traskuraġni u negliġenza u l-Arbitru ser jiddeċiedi dwar dan.

Il-Verżjoni tal-Provditur tas-Servizz

Il-provditur tas-servizz jgħid li mhux responsabbli għal dan għaliex:

- 1. L-ilmentatur kien ilu jinvesti fi prodotti riskjużi bħal meta investa eluf fil-munita Torka u fi prodotti riskjużi oħra.*
- 2. Li l-għan tal-ilmentatur kien li jissogra biex ikabbar il-kapital billi kien jixtri prodotti bi prezz baxx biex imbagħhad jitla' l-prezz u jaqla' fuq il-kapital. B'dan il-mod l-ilmentatur kien qala' ħafna flus, madwar €1200 fix-xahar.*
- 3. Li l-Bank spjegalu r-riskji involuti tant li ffirma dikjarazzjoni fejn ġie speċifikament spjegat lilu li kien qed jassumi r-responsabbiltà ta' riskju oġġla li kien fih l-investment in kwistjoni. Għalhekk il-Bank qed jgħid li m'għandu l-ebda responsabbiltà.*

Konsiderazzjonijiet oħra u Konkluzjoni

L-ilment hu speċifikament dwar ir-responsabbiltà o meno tal-Bank dwar it-telf li jallega li għamel l-ilmentatur meta għal tliet darbiet wara xulxin investa fl-Air Berlin.

L-ilmentatur għamel l-ewwel investment ta' €30,000 fl-Air Berlin Bonds 2018 fl-14 ta' Marzu 2016; ieħor fil-11 ta' Settembru 2017 u ieħor fis-16 ta' Novembru 2017. (fn. 7 A fol. 4)

Fix-xhieda tiegħu quddiem l-Arbitru, l-ilmentatur jgħid li kien il-Bank li ħajjru jinvesti f'dan il-prodott u, għalhekk, kien għamel l-ewwel tranżazzjoni. Jgħid li hu ma jafx juża l-internet; ma jafx jaqra bl-Ingliż imma kienu jispjegawlu d-dokumenti, skont hu, 'fuq, fuq'.

Jgħid illi kieku l-Bank kien infurmah li bejn l-2006 u l-2018 l-Air Berlin kienet qed tagħmel it-telf, hu ma kienx jinvesti fiha.

L-ilmentatur iżid jgħid li:

‘f’xi Awwissu 2017 qaluli li l-Air Berlin kienet in liquidation. B’liquidation jien fhimt li jaraw x’hemm u jitqassmu fost l-investituri. Peress li l-prezz kien niżel sostanzjalment, jien żammejthom. Ngħid li fl-aħħar żewġ tranzazzjonijiet, meta xtrajthom bi prezz baxx ħafna, naħseb li kont issugrajt xi ftit, kont qisni qed nilgħab karta. Però, fl-ewwel investment ma qagħadtx nilgħab karti imma jien kont noqgħod fuq Refalo biex insaħħah ix-xi haġa li għandi’. (fn. 8 a Fol. 62)

Dwar kemm fil-fatt investa flus jgħid hekk:

‘Fl-ewwel investment kien hemm 30,000 u fuq l-oħrajn kien hemm nominal 10,000 u 10,000 u flus minn buti darba ħriġt €900 u darba €300.’ (fn. 9 Ibid.)

In kontroezami jammetti li għandu flus f’munta Torka u kien jinvesti regolarment u jmur madwar darba jew darbtejn fil-ġimgħa l-Bank biex jara kif kienu sejrini id-deals li jkun qed jagħmel. Jgħid li għadu jaħdem mal-MeDirect u baqa’ jinvesti magħhom.

Għan-naħa tal-Bank, ix-xhud ewlieni li kien jieħu ħsieb it-tranzazzjonijiet tal-ilmentatur kien Joseph Refalo. Fost affarijiet oħra, jgħid (fn. 10 A Fol. 127 et seq) li mis-sena 2013 kien esegwixxa mal-112-il investment tal-ilmentatur. Kien l-ilmentatur li jmur il-Bank u jitlob investimenti partikolari. Il-Bank qatt ma agixxa miegħu fuq bażi ta’ parir għaliex kien jesegwixxi biss l-ordnijiet tal-ilmentatur.

Jgħid ukoll li anke meta l-ilmentatur xtara l-Air Berlin Bonds, għalkemm ma kienx qed jingħata servizz ta’ parir, l-istess xhud kien wissih li l-Air Berlin ma kinetx f’qagħda stabbli u ‘b’hekk dan l-investment kien iġorr riskju fuq il-kapital investit. Madankollu s-Sur RN insista li jinvesti fil-Bonds tal-Air Berlin minkejja it-twissijiet u risk warning mogħtija lilu ...’ (fn. 11 A Fol. 127)

Ix-xhud iżid li l-ilmentatur anke ffirma dokumenti (DOK 2 sa 5) li juru li l-ilmentatur kien hu li speċifikament talab li jagħmel dan l-investment; li dan l-investment kien iġorr riskju aktar min-normal u li ma kienx qed jitlob il-parir tal-Bank.

Wara li l-ilmentatur kien investa €30,000 f’Marzu 2016, f’Diċembru reġa’ investa fl-Air Berlin, u anke din id-darba ġie avżat li kien qed jirriskja, iżda dan l-investment ma ġiex esegwit għaliex l-Air Berlin m’accettax investimenti godda (DOK 3).

Fit-28 ta’ Awwissu 2017, l-ilmentatur reġa’ ta struzzjonijiet lill-Bank biex iżid l-investment fl-istess Bond peress li l-prezz nominali kien niżel għal €9.0. Ix-xhud spjega lill-ilmentatur li l-Air Berlin kienet fi ‘stat t’insolvenza u għalhekk dan l-investment kien eċċessivament riskjuż’. (fn. 12 Ibid.)

Minkejja dan, l-ilmentatur xorta ried li jinvesti u, għalhekk, ix-xhud talab li ssir dikjarazzjoni mill-ilmentatur li kien konoxxenti li l-Air Berlin kienet fi stat ta' insolvenza u li wkoll seta' jitlef flusu. (DOK 4.1) L-ilmentatur baqa' jippersisti fl-investment fl-Air Berlin minkejja t-twissijiet kontinwi tal-Bank kif anke jirrizulta minn DOK 5.1.

Ix-xhud jgħid ukoll li l-ilmentatur kellu:

'kilba għall-prodotti finanzjarji riskjużi. Matul ir-relazzjoni mal-Bank ... renda dħul net ta' €115,000 (DOK 6.1, 6.2 u 6.3) Nonostante li fetaħ il-proċeduri quddiem l-Arbitru tas-Servizzi Finanzjarji, is-Sur RN għadu jinvesti b'mod regolari mal-Bank. Fil-fatt huwa kien u għadu jfittex investimenti f'high yield non-investment grade bonds illi fin-natura tagħhom huma riskjużi aktar min-normal'. (fn. 13 A Fol. 128) Kien ukoll investa fil-munita Torka biex jaqla' mill-kambju. (DOK 6.3)

Fil-kontroezami tiegħu, l-istess xhud jgħid li l-ilmentatur kien għamel ħafna tranzazzjonijiet 'u jekk taqta' tal-Air Berlin jibqalu qligħ ta' aktar minn €1,200 fix-xahar u dan bis-servizzi li tajnih aħna'. (fn. 14 A Fol. 159)

L-Arbitru qies ix-xhieda taz-żewġ partijiet u, fost affarijiet, jista' jikkonstata li:

- 1. L-ilmentatur kien ilu jinvesti mal-Bank sa mill-2013 u kellu strateġija li jinvesti f'investimenti riskjużi. Hu ma jinnegax dan u jidher li matul is-snin din l-istrateġija ħallietlu qligħ tajjeb tant li qisu kellu paga oħra ta' €1,200 fix-xahar. Dan stqarru r-rappreżentant tal-Bank li qatt ma ġie innegat mill-ilmentatur. (fn. 15 Ibid.)*
- 2. L-Arbitru m'huwiex konvint li l-ilmentatur kien jiddependi fuq il-parir tal-Bank biex jinvesti. Qabel l-Air Berlin kien ilu jinvesti u dejjem ħa s-servizz ta' Execution Only għaliex kif spjega l-Bank ma kinux jagħtu pariri fuq dawn l-investimenti u kienu jbigħuhom biss fuq bażi ta' Execution Only.*
- 3. L-Arbitru jqis ukoll li minkejja li l-ilmentatur kien qed jiġi mwissi biex ma jkomplix jinvesti fl-Air Berlin, anke wara li ġie mwissi li kienet fi stat ta' insolvenza, hu xorta ried jibqa' jissogra tant li kien lest jiffirma dikjarazzjonijiet fejn kien qed jassumi r-riskju hu.*
- 4. Għalkemm l-ilmentatur donnu jagħti l-impressjoni li ma kienx jaf x'qed jiffirma u li ma kienx lanqas jaf już l-komputer, l-Arbitru jinnota li dawn id-dikjarazzjonijiet fejn assumu r-responsabbiltà l-ilmentatur ma kinux miktuba b'mod li ma setax jifhimhom. Jammetti hu stess li meta xtara l-aħħar investment dan għamlu wara li kien ġie avżat mill-Bank li l-Air Berlin kienet in liquidation.*

Għall-Arbitru dan ifisser li minkejja li kien jaf li l-Air Berlin kienet fi stat tant prekarju xorta ried jibqa' jinvesti fiha.

Fil-fatt, qal li ried jilgħab karta:

'B'liquidation jien fhimt li jaraw x'hemm u jitqassmu fost l-investituri. Peress li l-prezz kien niżel sostanzjalment jien żammejthom. Ngħid li fl-aħħar żewġ tranżazzjonijiet meta xtrajthom bi prezz baxx ħafna, naħseb li kont issugrajt xi ftit, kont qisni qed nilgħab karta. Però, fl-ewwel investment ma qagħadtx nilgħab karti imma jien kont noqgħod fuq Refalo biex insaħħah ix-xi ħaġa li għandi'.¹⁶ (fn. 16 A Fol 62)

Din ix-xhieda tikkontrasta sew ma' dak li xehed qabel, li kien qed jiffirma d-dikjarazzjonijiet li kien qed jassumi r-responsabbiltà, għaliex qalulu li mingħajrhom ma jinvestulux. Jekk xejn, din il-verżjoni ssaħħah il-verżjoni tal-Bank li peress li l-investimenti li ried jagħmel kienu riskjużi aktar min-normal, ma kinux lesti li jinvestulu jekk l-ilmentatur ma jassumix ir-riskju hu. U l-ilmentatur xorta ried li jinvesti u jassumi r-riskju hu.

Għalhekk, l-Arbitru mhux konvint li ma kienx jaf x'qed jiffirma. Hu stess jammetti li kien jaf li qed jissogra, u l-mod kif xehed, speċjalment meta qal li kien qed jixtri bi prezz baxx biex forsi jogħlew u jaqla' l-flus, juri li l-ilmentatur kellu l-esperjenza biżżejjed biex jieħu deċiżjoni infurmata. Minkejja li ġie mwissi bir-riskji xorta waħda ried jibqa' jissogra.

Il-bazi tal-ilment tal-ilmentatur hija li: 'l-uffiċjali tal-Bank u jew l-istess Bank kienu ferm traskurati u negligenti f'xogħolhom', (fn. 17 A Fol. 4) meta naqsu li jinfurmawh li kien qed jinvesti 'go Bond fallut'.

L-ilmentatur ma ġab l-ebda prova tanġibbli ta' din it-traskuraġni u negligenza min-naħa tal-Bank anzi, kif diġà intqal aktar 'il fuq, l-ilmentatur kellu storja ta' investimenti riskjużi u kienet il-filosofija tiegħu li jinvesti b'dan il-mod biex jimmassimizza l-qligħ li, kif spjegat mill-Bank, kien wieħed konsiderevoli u konsistenti.

Minkejja li l-ilmentatur jgħid li fl-ewwel investment fl-Air Berlin il-Bank ma kienx fetaħlu moħħu dwar ir-riskju, anke meta sar jaf li l-Air Berlin kienet f'liquidation, xorta baqa' jinvesti fiha kontra t-twissijiet tal-istess Bank.

L-Arbitru hu konvint li ġaladarba l-ilmentatur kellu strategija li jissogra, u minkejja li kien qed jiġi imwissi biex ma jinvestix f'investment li kien falla, fi kliemu stess ried jilgħab karta biex forsi tiġih tajba.

Għalhekk l-Arbitru ma jistax jemmen din il-verżjoni, li hija waħda selettiva, fejn l-ilmentatur qed jitfa' dell fuq ħaddiehor meta hu stess kien jaf fiex qed jinvesti u baqa' jippersisti fl-istess investment anke meta dan l-investment kien f'qagħda kritika ħafna.

Għalhekk la hu ġust, la hu ekwu u lanqas raġonevoli li l-ilmentatur jallega t-traskuraġni u n-negliġenza fuq ħaddiehor meta l-uffiċjali tal-Bank qdew dmirhom sew u dejjem tawh servizz tajjeb matul is-snin, tant li għamel qligħ tajjeb u għadu jinvesti magħhom.

Huwa minnu li l-Arbitru jrid iqis kull investment fuq il-merti tiegħu, u qed jaċċenna għall-history tal-investimenti tiegħu, għar-raġuni biss li l-ilmentatur jagħti l-impressjoni li kien xi investitur ta' bla esperjenza u li l-Bank kien traskurat miegħu.

Hu rilevanti wkoll li minkejja li l-ilmentatur iqajjem l-allegati nuqqasijiet ta' traskuraġni u negliġenza, anke wara l-investment mertu ta' dan l-ilment, u anke wara li għamel l-ilment mal-Arbitru, xorta waħda baqa' jagħmel investimenti oħra mal-Bank bl-istess manjiera li kien qed jagħmel qabel u jinvesti f'high yield non-investment grade bonds, (fn. 18 A Fol. 128) liema fatt l-ilmentatur qatt ma ċaħdu."

L-Appell

6. L-appellant ħass ruħu aggravat bid-deċiżjoni appellata tal-Arbitru, u fid-9 ta' Novembru, 2020 intavola appell, fejn qed jitlob lil din il-Qorti sabiex tirrevokaha u b'hekk tordna lis-soċjetà appellata sabiex tirrifondi l-flus kollha li huwa investa fl-*Air Berlin*, kif ukoll sabiex tħallas l-imgħax u l-ispejjeż legali taż-żewġ istanzi, filwaqt li tagħti dawk id-direttivi u provvedimenti li jidhrilha xierqa u opportuni. Jgħid li l-aggravju tiegħu huwa ċar u manifest u jittratta l-allegat apprezzament ħażin tal-fatti u tal-liġi applikabbli għall-każ odjern.

7. Is-soċjetà appellata wiegħbet fit-3 ta' Diċembru, 2020 fejn qiegħda ssostni li d-deċiżjoni appellata hija waħda ġusta, ekwa u legali, u għalhekk talbet lil din il-Qorti sabiex tikkonferma l-isemmija deċiżjoni.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

8. Din il-Qorti sejra tgħaddi sabiex tikkunsidra l-aggravju ewlieni tal-appellat, u dan fid-dawl tar-risposta intavolata mis-soċjetà appellata u tal-konsiderazzjonijiet magħmula mill-Arbitru fid-deċiżjoni appellata.

9. L-appellant beda billi ċċita diversi siltiet mid-depożizzjoni tax-xhieda prodotti mill-partijiet. Filwaqt li għaraf x'inhi d-difiża tas-soċjetà appellata, l-appellat iddikjara li kien hemm sensiela ta' nuqqasijiet min-naħa tal-istess soċjetà appellata li l-Arbitru naqas li jikkonsidra. Ikompli jgħid li l-Arbitru b'hekk għamel apprezzament ħażin tagħhom u applika l-liġi b'mod ingust u inkorrett. Minn hawn huwa jgħaddi sabiex jagħmel is-sottomissjonijiet tiegħu fir-rigward tal-klawsoli ta' eżenzjoni. Filwaqt li jagħmel riferiment għad-dokument esebit a *fol.* 14 u oħrajn simili, jissottometti li l-ebda klawsola jew regolament ta' eżoneru ma jista' jeħles lis-soċjetà appellata mir-responsabbiltà jekk ikun hemm vjolazzjoni ta' kuntratt jew ta' dover. Dan filwaqt li huwa jagħmel riferiment għall-ġurisprudenza in sostenn tal-argument tiegħu. Isostni li fil-każ odjern kwalunkwe dokument li huwa kien ser jiffirma bl-ilsien Ingliż, kellu jiġi spjegat mis-soċjetà appellata u/jew ir-rappreżentant tagħha, u jikkontendi li huwa saħansitra kien jitlob għal dan. L-appellant kien sostna diversi drabi mas-soċjetà appellata li ma kienx jifhem bl-Ingliż u għalhekk ukoll talab sabiex ma jintbagħtulux karti bl-Ingliż. Għal din ir-raġuni huwa jissottometti li kwalsiasi klawsola ta' eżoneru ma tistax titqies li hija valida, aktar u aktar meta kienet is-soċjetà appellata li għamlithom. Minn hawn l-appellant jaqbad il-kwistjoni tal-vizzju tal-kunsens tiegħu, u jissottometti li l-Arbitru injora l-kwistjoni kompletament meta ddikjara li huwa ma kienx

daqstant konvint li l-appellant ma kienx jaf x'qed jiffirma. L-appellant jirrileva li l-mument tal-għoti tal-kunsens huwa proprju dak rilevanti hawnhekk. Jgħid li fil-ħin li huwa kien qed jinvesti fl-*Air Berlin*, huwa kien ġie pprezentat b'għadd ta' dokumenti mis-soċjetà appellata li kienet hejjiet hija stess. Izda minflok ma dawn ġew spjegati lilu, jissottometti li "*Refalo qalli biex ma nagħtix każ għax din irridu nagħtuhielek bilfors*". Imbagħad meta s-soċjetà *Air Berlin* kienet f'stat ta' xoljiment, ma ġiex spjegat lilu dan x'kien ifisser għalih. B'hekk is-soċjetà appellata kienet negligenti lejha u l-kunsens tiegħu kellu jitqies bħala wieħed vizzjat fid-dawl taċ-ċirkostanzi rizzultanti qabel l-iffirmar tad-dokumenti u tax-xiri tal-investment. L-appellant hawnhekk jagħmel riferiment għas-subartikolu 976(1) tal-Kap. 16, u jgħid li l-iżball għandu jkun fir-rigward tas-sustanza tal-kuntratt, jigiġifieri fil-każ odjern l-oġġett tal-ftehim jew ix-xiri tal-investment, fejn huwa ma kienx fehem l-implikazzjonijiet ta' xoljiment u saħansitra reġa' nvesta għaliex ħaseb li kien ser jkun intitolat għal percentwal ogħla. In sostenn tal-argument tiegħu l-appellant jicċita lill-awtur **Ricci** u għal darb'oħra jagħmel riferiment ukoll għall-każistika sabiex isostni l-argument tiegħu, li peress li huwa ma kienx jifhem bl-ilsien Inġliż, huwa kien straħ fuq is-soċjetà appellata, li kienet tispjega ta' fuq fuq. Jgħid ukoll li mal-impjegat tas-soċjetà appellata Joseph Refalo kien hemm ċertu familjarità u anki fiduċja li kienet mibnija fuq relazzjoni ta' snin twal, u huwa kien jirrikorri għandu għall-għajnuna qabel ma jiffirma. L-appellant imbagħad jgħaddi sabiex jittratta kwistjoni oħra, dik li l-Arbitru kien ta piż lill-argument tas-soċjetà appellata li huwa kien investitur esperjenzat stante li huwa kien investa fil-passat u kien għadu jinvesti magħha. Jissottometti li dan l-argument huwa wieħed infondat u anki fallaċi, tant hu hekk li anki l-Arbitru jagħti piż konsiderevoli lid-dħul

medju ta' €1,200 fix-xahar mill-investimenti. Anki jekk wieħed kellu jaççetta li huwa kien investitur ta' esperjenza għaliex kellu storja ta' investimenti riskjużi, dan ma kienx ifisser li s-soçjetà appellata kellha tassumi li huwa kien esperjenzat u kien konsapevoli tan-natura tal-investimenti li kien qed jagħmel. Fil-fatt xejn minn dak li qalet is-soçjetà appellata ma jwassal għal dan. L-appellat jgħaddi sabiex jagħmel riferiment għal sentenza tal-Qorti Ingliża⁵, u jissottometti li stante li l-impjegat tas-soçjetà appellata ma kellu l-ebda ħiliet partikolari, l-obbligu tagħha kien wieħed implicitu. Madankollu l-Arbitru stqarr li huwa ma kienx konvint li l-appellant kien jiddependi fuq il-parir tas-soçjetà appellata biex jinvesti. Izda l-appellant jinsisti li kien proprju l-impjegat tas-soçjetà appellata li ħajru sabiex jinvesti fl-*Air Berlin*, u jirrileva li dan kien saħansitra xehed li hu kien qallu li hu u t-tifla tiegħu wkoll kienu tilfu minn dan l-investment. Ikompli billi jirrileva li l-fatt li huwa kellu xi investimenti li f'għajnejn is-soçjetà appellata kienu riskjużi, ma kienx ifisser li huwa kien konsapevoli ta' dan u li kien jiflaħ jieħu çertu riskju finanzjarju. Jgħid li wara kollox is-soçjetà appellata bl-ebda mod ma ttentat tikkorrobora dak li kienet qiegħda ssostni. Imbagħad l-appellat jgħaddi għal dak li jikkontendi huwa kunflitt ta' provi, fejn dejjem kellu jiġi aġevolat l-esponenti. Huwa jagħmel riferiment għall-ġurisprudenza favur l-argument tiegħu, li din il-Qorti għandha teżamina l-verżjonijiet rispettivi tal-partijiet u tasal għal deçizjoni skont il-bilanç tal-probabbilitajiet u tal-preponderanza tal-provi, li ġeneralment huma suffiçjenti għall-konvinciment tal-ġudikant f'kawżi çivili. Jinsisti li fil-każ odjern il-verżjoni tiegħu hija dik veritiera.

⁵ Hedley Byrne and Co. Ltd vs. Heller and Partners Ltd (1964).

10. Is-soċjetà appellata tibda billi tikkontendi li l-appellant elenka biss daww il-fatti li kien jidhirli li huma rilevanti, filwaqt li skarta daww l-oħra pertinenti għall-kwistjoni. Għalhekk hija għaddiet sabiex elenkat daww il-fatti rilevanti fir-rigward tar-relazzjoni tal-istess appellant mas-soċjetà appellata, u li huma fis-suċċint is-segwent: (a) l-appellat kien ilu żmien twil, anki permezz ta' intermedjarji oħra, jinvesti f'prodotti finanzjarji u kien ifittex *high yield non-investment grade bonds* b'kupun jew imgħaxijiet għoljin, u għalhekk b'riskju fuq il-kapital investit; (b) matul ir-relazzjoni ta' bejniethom, l-appellant kien għamel dħul nett ta' €108,184.76, u s-servizz li kien ingħata lilu kien ta' *Execution Only* anki fil-każ tal-*Air Berlin* fejn ingħata diversi twissijiet; (ċ) l-appellat kien għal darb'oħra avvicinata sabiex jerga' jinvesti fl-*Air Berlin*, bil-għan li jirkupra parti mill-investment tiegħu. Imbagħad is-soċjetà appellata tgħaddi sabiex tagħmel is-sottomissjonijiet fil-mertu. Is-soċjetà appellata tgħid li l-appellant permezz tal-appell tiegħu qiegħed jistieden lil din il-Qorti tirrevoka d-deċizzjoni appellata għaliex l-Arbitru m'għarbilx il-fatti kif kien jaqbel lilu. Tisottometti li l-appellant jagħmel dak li ssejjaħ tliet żbalji kardinali: (i) jinsa jew jinjora l-fatt li l-Arbitru mexa skont il-Kap. 555 u hawn tagħmel riferiment għall-para. (b) tas-subartikolu 19(3); (ii) jinsa jew jinjora l-fatt li skont dik il-liġi, għandu l-ewwel jiġi applikat dak li l-Arbitru jikkonsidra ekwu, għust u raġonevoli qabel l-applikazzjoni tal-liġi; (iii) l-appellant ma jgħidx liema liġi fil-materja għet allegatament applikata hażin. Tkompli tgħid li l-Arbitru ddecieda l-każ skont ir-regoli tal-MFSA applikabbli għaliha, partikolarment ir-regola 2.14 *et seq.* Is-soċjetà appellata tirrileva li l-appellant bl-ebda mod ma sostna l-allegazzjoni tiegħu li hija kienet negligenti fil-konfront tiegħu, u minkejja d-diversi twissijiet li ngħatawlu bil-miktub, huwa

xorta waħda allega li hija kienet naqset milli tinfirmah li l-investment kien wieħed riskjuż u prekarju. Kif osserva ukoll l-Arbitru, l-appellant qatt ma kkontesta l-fatti kif ippruvati mis-soċjetà appellata, u min-naħa tiegħu l-appellant kien inkonsistenti fix-xhieda tiegħu. Hija tagħmel riferiment għal sentenza tal-Qorti Ċivili, Prim'Awla⁶, filwaqt li tissottometti li l-eżercizzju li wettaq l-Arbitru sar sabiex iddeċieda dwar jekk kellux jaċċetta l-verżjoni tal-appellant. Tgħid li huwa ben stabbilit il-prinċipju fil-gurisprudenza tagħna li qorti ta' reviżjoni jew tat-tieni grad, ma tiddesturbax leġgerment l-apprezzament tal-provi magħmul mill-ewwel qorti, għajr fejn ikun hemm raġunijiet serji, u fil-każ odjern l-appellant naqas milli juri wkoll b'mod sodisfaċenti li l-Arbitru kien applika ħażin id-diskrezzjoni tiegħu. Is-soċjetà appellata tirrileva li filwaqt li l-appellant isostni li l-Arbitru applika l-liġi b'mod ħażin, u dan mingħajr ma jgħid liema hija din il-liġi, l-appellant jgħid li s-soċjetà appellata mxiet mal-liġi u mar-regoli tal-ISR sabiex b'hekk tat it-twissijiet neċessarji skont dawk ir-regoli b'mod li teżonera ruħha mir-responsabbiltà. Is-soċjetà appellata tikkontendi li t-twissija li ngħata l-appellant ma kinitx klawsola ta' eżoneru, iżda proprju '*risk warning*' skont ir-regolament 2.14 tal-ISR. Tgħid li s-servizz li ngħata lill-appellant kien wieħed ta' '*Execution Only*' ai termini tar-regolament 2.25, u dan l-appellant ma kkontestahx. Hija min-naħa tagħha kienet ottemporat ruħha mal-kriterji stabbiliti f'dak ir-regolament u minkejja li hija kienet eżentata milli tagħmel l-*appropriateness test*, dan xorta waħda għamlitu u marret wkoll oltre, għaliex ħasset il-bżonn li tagħti t-twissijiet. Madankollu l-appellant allega li huwa ma kienx jaf dwar ir-riskju tal-prodott, u lanqas kien fehem il-bżonn ta' *risk warning*. Is-soċjetà appellata

⁶ Carmelo Farrugia vs. Rocco Farrugia, 24.11.1966.

tattakka l-kredibbilità tal-appellant, u fejn lagħab logħba li giet kontrih, ma kellhiex tkun hi li tagħmel tajjeb għar-rizultat ta' deċiżjoni ħażina tiegħu. Is-soċjetà appellata ssostni li kuntrarjament għal dak li kien qed jallega l-appellant, l-Arbitru qies sew id-diversi fatturi qabel ma wasal għall-konklużjonijiet tiegħu. Għal dak li jirrigwarda l-allegat vizzju tal-kunsens tal-appellant, is-soċjetà appellata tgħid li l-kwistjoni kienet qiegħda titressaq l-ewwel darba fil-proċeduri odjerni proprju hawn fl-istadju tal-appell, meta l-appellant kien prekluz mill-i qajjem kwistjonijiet jew pretensjonijiet godda. Mingħajr preġudizzju għal dan l-argument, is-soċjetà appellata tinsisti li ma kien hemm l-ebda vizzju ta' kunsens fil-każ odjern. Sabiex tevita ripetizzjoni tas-sottomissjonijiet tagħha, hija tagħmel riferiment għall-argumenti tagħha kif miġjuba fil-paragrafi preċedenti u tgħid li ma kienux jirrizultaw ir-rekwiziti sabiex il-kunsens jitqies li kien vizzjat skont dak enunċjat fis-sentenza tal-Qorti Ċivili, Prim'Awla, kif ċitata minnha. Tirrileva li skont sentenza oħra ta' dik il-Qorti⁷, l-iżball ta' fatt għandu jkun sostanzjali u skużabbli, iżda mhux fejn il-fatti jkunu faċilment aċcertabbli kif kien il-każ odjern. Is-soċjetà appellata tgħid li anki fejn l-appellat qed jallega li l-kunsens tiegħu gie vizzjat għaliex ma kienx jifhem bl-ilsien Inġliż, huwa kien kontradittorju fix-xhieda tiegħu meta aċċetta li jifhem il-kliem "*most likely*". Is-soċjetà appellata tikkontendi li jekk l-appellat fehem dawn il-kliem, ċertament huwa fehem ukoll il-bqija tar-*risk warning* li fih tniżżel dak li ntqal lilu waqt il-laqgħa. Is-soċjetà appellata tirrileva li bħala persuna fil-Korp tal-Pulizija, l-appellat ċertament kien familjari mal-ilsien Inġliż u wara kollox huwa kien iffirma prokura kif esebita, li kienet miktuba bl-istess ilsien. Iżda l-appellant filwaqt li qed jallega l-vizzju tal-kunsens, fl-istess ħin ried

⁷ Anthony Piscopo vs. Charles Filetti et, P.A., 16.06.2003.

li l-kuntratt jibqa' fis-seħħ sabiex jibbenifika mil-imgħaxijiet fuq l-investment kif xtaqhom hu. Is-soċjetà appellata tispjega wkoll li l-Arbitru kien ġust meta wasal għall-konklużjoni li l-appellant kellu ċertu esperjenza sabiex b'hekk kellu l-kapaċità li jifhem kif fil-fatt għamel ir-riskji tal-investment, u dan tgħidu għaliex l-Arbitru kien ħa inkonsiderazzjoni l-klassifikazzjoni tal-portafoll tiegħu u l-investimenti preċedenti. Dwar l-allegat kunflitt tal-provi, is-soċjetà appellata tirrileva li ma kienx il-każ hawn fejn l-Arbitru għazel sempliċement li ma jemminx il-verżjoni tal-appellant, imma wasal għal konklużjoni tassew soda, studjata u inattakkabbli.

11. Il-Qorti mill-ewwel tgħid li d-deċiżjoni appellata hija waħda tajba u ġusta. L-Arbitru beda billi ta l-verżjonijiet rispettivi li taw il-partijiet. Wara li qies ixhieda tal-appellant, u dik tax-xhud ewlieni tas-soċjetà appellata, huwa seta' jikkonstata s-segwenti:

(i) L-ewwel punt tal-Arbitru huwa li skont ir-rappreżentant tas-soċjetà appellata Joseph Refalo, u dan kif mhux kontestat mill-appellant stess, l-appellant kien ilu jinvesti mas-soċjetà appellata sa mis-sena 2013⁸, u kien jagħzel investimenti riskjużi, tant hu hekk li kellu qligħ tajjeb ta' €1,200 fix-xahar⁹, u l-Qorti tgħid li dan saħansitra għamel dħul nett ta' €115,000 skont ir-rappreżentant tas-soċjetà appellata¹⁰, kif ippruvat permezz tad-dokumenti ppreżentati minnu. L-istess Joseph Refalo iddikjara li l-appellant kien jafu bħala investitur “...b'kilba għall-prodotti finanzjarji riskjużi”. Il-Qorti filwaqt li tosserva li dan kollu l-appellant ma kkontestahx, u fl-ebda ħin ma xehed dwar

⁸ Ara kopja *Account Opening Application Form*, a fol. 68.

⁹ Ara xhieda in kontroieżami ta' Joseph Refalo, seduta tat-12.03.19, a fol. 159.

¹⁰ Ara *affidavit* a fol. 128.

il-profil tar-riskju tiegħu, tgħid li l-inklinazzjoni tiegħu lejn ir-riskju joħroġ ċar mill-fatt li wara li huwa sar jaf li s-socjetà *Air Berlin* kienet qiegħda tigi likwidata, huwa xorta waħda għamel żewġ tranzazzjonijiet oħra.¹¹ Għalhekk kif ikompli jixhed l-appellant, huwa qabad u ffirmat d-dokument li pprezentatlu s-socjetà appellata, fejn stqarr li huwa kien jaf li l-imsemmija socjetà *Air Berlin* kienet daħlet f'likwidazzjoni, u dan għaliex baqa' jinsisti li ried jinvesti f'dan il-*bond* partikolari. Ir-raġuni li ta l-appellant għall-insistenza tiegħu kienet li *"...biex meta ssir il-liquidation jien, abbażi tan-nominal value tal-investimenti, kont inkun nista' nieħu persentaġġ ogħla u nirkupra parti mill-investment originali"*¹², li tixhed li huwa kien midhla sew ta' kif jaħdmu l-investimenti. Imbagħad kliemu *"[n]għid li mur il-branch naħseb darba f'gimġha jew darbtejn fil-gimġha biex nara l-prezzijiet tad-deals li nkun għamilt jiena"*¹³, huma xhieda ta' kemm huwa kien isegwi sew l-investimenti tiegħu, u mingħajr dubju dan kien proprju sabiex jieħu azzjoni f'waqtha skont l-andament tagħhom. Dawn il-kliem tal-appellant mhumiex ikkontestati mis-socjetà appellata fejn r-rappreżentant tagħha fl-*affidavit*¹⁴ tiegħu jiddikjara saħansitra li *"[i]s-Sur Raymond Farrugia ('l-ilmentatur') huwa klijent regolari tal-Bank. Nikkalkula illi mis-sena 2013 il-fergħa Għawdxija tal-Bank eżegwixxa mal-112 investment f'isem is-Sur Farrugia"*, u dan billi wkoll jagħmel riferiment għal Dok. 1 anness mal-imsemmi *affidavit*.

(ii) It-tieni punt li għamel l-Arbitru huwa li huwa ma kienx konvint li l-appellant kien qed jiddependi fuq il-parir tas-socjetà appellata sabiex jinvesti. Qal li anki

¹¹ Seduta tal-11.02.19, a fol. 62.

¹² *Ibid.*

¹³ Seduta tal-11.02.19, a fol. 63.

¹⁴ A fol. 127.

qabel ma kien investa fl-*Air Berlin*, huwa kien uza s-servizz ta' *Execution Only*, għaliex kif spjegat l-istess soċjetà appellata, hija ma kinitx tagħti parir fuq dawn l-investimenti u kienet tbiegħhom fuq bażi ta' *Execution Only*.¹⁵ Il-Qorti tgħid li fil-fatt gie ampjament ippruvat li l-investimenti fl-*Air Berlin* kienu saru fuq bażi ta' *Execution Only*. Dan tixhdu it-*Trade Order Form – Execution Only*¹⁶, flimkien ma' dikjarazzjoni ffirmata minnu fl-istess data¹⁷, u l-kopja tal-*file note* bid-data ta' 2 ta' April, 2016 iffirmata mill-appellant, fejn id-dikjarazzjoni tgħid li "...[he] does not wish to avail him/herself of Investment Advice for this transaction"¹⁸, kif ukoll il-*file note* l-oħra datata 28 ta' Awwissu, 2017 iffirmata mill-appellant, fejn giet replikata l-istess dikjarazzjoni.¹⁹ Fil-kontroezami tiegħu, l-appellant jinsisti li huwa kien investa fl-*Air Berlin* għaliex Joseph Refalo kien qallu, u huwa kien jafdah għaliex kien ilu żmien jafu u jaħdem miegħu. Imma l-Qorti tgħid li dan jikkontrasta sew mal-fatt li s-servizz li ngħata mis-soċjetà appellanta jirrizulta li kien dak ta' *Execution Only*, kif digà ngħad li huwa ampjament ippruvat, u l-Qorti ma ssibx li l-verżjoni tal-appellant gēgēgħlitha taħseb mod ieħor. Fil-fatt ir-rappreżentant tas-soċjetà appellata fl-*affidavit*²⁰ tiegħu ddikjara li l-investimenti li jidhru f'Dok. 1 anness mal-istess *affidavit*, "...dejjem ġew eżegwiti fuq il-mandat espress tas-Sur Farrugia billi hu kien iżur l-istabbiliment tal-bank u kien jitlob li r-rappreżentanti tal-bank t/jinvestilu speċifikament f'investimenti partikolari. F'ebda waqt ma ngħatalu ebda tip ta' servizz ta' parir u dan għaliex is-sur Farrugia kien speċifikament jitlob lir-

¹⁵ Ara xhieda in kontroezami ta' Joseph Refalo, seduta tat-12.03.19, a fol. 159 fejn saħansitra jikkonferma dak li qalet ix-xhud Anna Rita Meilaq qablu, li l-bank ma kienx jagħti parir fuq *bonds*.

¹⁶ A fol. 15.

¹⁷ A fol. 14.

¹⁸ A fol. 18.

¹⁹ A fol. 40.

²⁰ A fol. 127.

rappreżentanti tal-Bank sabiex jinvesti f'investiment partikolari u b'hekk kien jaċċetta it-termini u kondizzjonijiet kollha, inkluż ir-riskji marbuta ma' dan it-tip ta' servizz li elenka jieħu mill-bank intimat". Il-Qorti hawn ma tistax ma tosservax li din ix-xhieda bl-ebda ma għiet ikkontestata mill-appellant, anki b'semplici kontroezami tax-xhud.

(iii) It-tielet punt li jirrileva l-Arbitru huwa li minkejja t-twissijiet tas-soċjetà appellata dwar l-istat ta' insolvenza ta' *Air Berlin*, l-appellant xorta waħda nsista li jissogra u saħansitra ffirmat dikjarazzjonijiet fejn assumat hu r-riskju. Il-Qorti tgħid li l-appellant xehed²¹ li kien għall-ħabta ta' Awwissu 2017 li kienu qalulu li s-soċjetà *Air Berlin* kienet daħlet f'likwidazzjoni, u għalhekk l-insistenza tiegħu tinstab aktar minn ippruvata. Ix-xhieda in kontroezami ta' Joseph Refalo tkompli ssaħħaħ il-fehma tal-Qorti meta dan qal *"...dan ma qatax qalbu għax minkejja t-twissija li għidnilu li l-prezz kien ħażin, baqa' jrid jinvesti fih u għe jipprova xi sitt jew seba' darbiet biex jinvesti u xi darba jew darbtejn irnexxielu jixtri bi prezz redikolu. U meta għidtlu, '[i]nti digà għandek investiment ħażin, se tkompli tinvesti fi?', hu qalli, 'Jien inkompli nissogra ftit ieħor u mbagħad, ingjib kollox'".* Għal darb'oħra kliem ix-xhud ma għewx ikkontestati. L-appellant jargumenta li klawnsoli ta' eżenzjoni ma jistgħux jeħilsu lis-soċjetà appellata mir-responsabbiltà tagħha fejn hija tinstab responsabbli in kolpa u negliġenza. Izda kif ser jerga' jigi rilevat aktar 'il quddiem f'din is-sentenza, minn imkien ma tirrizulta negliġenza jew traskuraġni da parti tas-soċjetà appellata, anki mill-provi li ressaq l-appellant stess.

²¹ Seduta tal-11.02.19, a fol. 62.

(iv) L-aħħar osservazzjoni tal-Arbitru hija li għalkemm l-appellant kien qed jittenta juri li huwa ma kienx jaf x'qed jiffirma u li ma kienx jaf ukoll juża l-*computer*, id-dikjarazzjonijiet li ffirmaw ma kienux miktuba b'mod li ma setax jifhimhom u jammetti huwa stess li kien gie avżat mis-socjetà appellata meta xtara *bonds* tal-*Air Berlin*, izda xorta waħda ried ikompli bl-investment, u fil-fatt stqarr li huwa ried jilgħab karta. Il-Qorti tgħid li lanqas huwa kredibbli l-appellant meta jgħid li huwa ma jifhimx bl-ilsien Ingliż għaliex kif sewwa tosserva s-socjetà appellata, fis-27 ta' Diċembru, 2017 huwa saħansitra ffirmaw prokura bl-ilsien Ingliż favur l-avukat difensur tiegħu.²² L-Arbitru osserva li hemm kuntrast konsiderevoli bejn din ix-xhieda u dik li kien ta qabel l-appellant, fejn qal li huwa ffirmaw d-dikjarazzjonijiet għaliex qalulu li mingħajrhom ma kienux lesti li jinvestulu. L-Arbitru esprima l-fehma tiegħu, u hawn il-Qorti ma tistax ma taqbilx miegħu, li huwa ma kienx daqstant konvint li l-appellant ma kienx jaf x'qed jiffirma, u stqarr li l-appellant kien ammetta huwa stess li kien jaf li qed jissogra, u mill-mod kif xehed, in partikolari meta qal li kien jixtri bi prezz baxx biex forsi l-valur jogħla u jagħmel qligħ, kien jindika li huwa kellu biżżejjed esperjenza sabiex jieħu deċiżjoni wara li jingħata l-informazzjoni. Il-Qorti żżid tgħid li anki kliem l-appellant in kontroezami huma xhieda ta' dan meta qal “[m]istoqsi x'nifhem bil-kelma nominal, għaliex nominal *tfisser mijiet mijiet*. B'nominal *nifhem li jekk tħallih sakemm jagħlaq l-investment suppost fl-aħħar tiegħu 100. Naf li jista' jitla' u jista' jinżel l-investment*”.²³ Aktar tard fl-istess depożizzjoni huwa jammetti b'riferiment għad-dokument esebit a *fol. 14*, li huwa kien jifhem il-kliem “*most likely*”, u l-

²² *A fol. 6.*

²³ *Ibid.*

Qorti tgħid li jekk kif jiddikjara li huwa ma setax isib tarf ta' dak li jfissru l-kliem l-oħra, huwa kellu d-dover li jistaqsi għal spjegazzjoni ulterjuri mingħand is-soċjetà appellata qabel ma jiffirma, jew jekk hemm bżonn l-għajnuna ta' terz. Iżda jirriżulta li l-appellant dejjem ried jimxi skont il-fehmiet tiegħu, u ma jistax illum jargumenta li l-kunsens tiegħu huwa vizzjat. Barra minn hekk dan l-argument huwa wieħed gdid f'dawn il-proċeduri, li issa waslu f'stadju ta' revizjoni fejn mhux permessi li jitressqu difiżi godda. Il-Qorti ssib rilevanti wkoll dak li jistqarr ix-xhud Joseph Refalo fl-aħħar paragrafu tal-*affidavit* tiegħu, imma dan tenut kont dejjem tal-fatt li hawn qed jitkellem fuq żmien ta' sentejn wara li l-appellant kien għamel l-investment fl-*Air Berlin*, li “[f]it-2 ta' Frar 2019, is-Sur Farrugia reġa' żar l-istabbilment tal-bank fejn għamel ordni għal żewġ strumenti finanzjarji li fin-natura tagħhom huma kumplessi (Ara DOK 7). Għal din ir-raġuni l-ilmentatur għamel Appropriateness Test, fejn fost affarijiet oħra kkonferma li huwa għandu “Good Knowledge” fejn għandu x'jaqsam l-ekonomija u s-swieq finanzjarji u dan fl-isfond tal-livell edukattiv tiegħu, ix-xogħol tiegħu u l-interessi tiegħu (ara paragrafu 1.2 ta' DOK 8).” Dwar id-dokument li jinsab esebit a fol. 18, l-appellant ikompli jgħid fix-xhieda tiegħu li “Refalo kien qalli ‘biex ma nagħtix kasha għax din irridu nagħtu hielek bilfors’”²⁴, iżda jonqos milli jispjega jekk kienx fehem l-import ta' dak id-dokument, anki l-fatt li kif jixhed Joseph Refalo permezz tal-*affidavit*²⁵ tiegħu, l-appellant kien iddeċieda minn jeddu u kontra t-twissijiet tiegħu, li jinvesti fil-prodott li kien jippreżenta riskju konsiderevoli. Il-Qorti tagħraf li skont l-istess

²⁴ Seduta tal-11.02.19, a fol. 63.

²⁵ A fol. 127.

xhud, hekk kompla jagħmel l-appellant meta s-soċjetà *Air Berlin* kienet daħlet f'stat ta' insolvenza.²⁶

12. Imma fil-każ odjern l-Arbitru stqarr li għalkemm l-appellant irċieva twissija dwar ir-riskji, huwa baqa' jinsisti li ried jissogra. Filwaqt li għaraf li l-appellant kien serraħ l-ilment tiegħu fuq l-allegata traskuraġni u negliġenza tal-uffiċjali tas-soċjetà appellata u/jew tagħha stess, l-Arbitru tajjeb għaraf li huwa ma kien ressaq l-ebda prova konkreta tat-traskuraġni u tan-negliġenza allegata. L-Arbitru jkompli josserva li għall-kuntrarju rriżulta li l-appelat kien jinvesti b'mod riskjuż sabiex b'hekk jirċievi l-akbar qligħ possibbli, kif fil-fatt is-soċjetà appellata spjegat li l-qligħ kien wieħed pjuttost qawwi u anki konsistenti. L-Arbitru għaraf li l-appellant baqa' jinvesti kontra t-twissijiet tas-soċjetà appellata, anki meta kien jaf li l-*Air Berlin* kienet f'stat ta' likwidazzjoni. Dan kollu l-Qorti tgħid li tikkondividih u taqbel miegħu għal kollox, u saħansitra m'għandha xejn aktar x'izzid. Għalhekk, għal dawn ir-raġunijiet l-Arbitru stqarr li huwa ma setax jemmen il-verżjoni tal-appellant fejn huwa kien qed jitfa' dell fuq ħaddiehor, minkejja li huwa kien konsapevoli dwar l-investment u saħansitra baqa' jitfa' flusu fl-istess investment, anki meta dan kien f'qagħda mwegħra. L-Arbitru qal li ma kienx ġust, ekwu u lanqas raġonevoli li l-appellant jallega t-traskuraġni u n-negliġenza tas-soċjetà appellanta, u sewwa għaraf li l-uffiċjali tas-soċjetà appellata kienu għamli dmirhom sew u tawh ukoll servizz tajjeb tant li huwa għamel ukoll qligħ tajjeb u kien baqa' jinvesti mas-soċjetà appellata bl-istess mod²⁷, u dan l-appellant qatt ma nnegah. L-Arbitru stqarr li kull investment kellu jitqies fuq il-merti tiegħu, u għalhekk huwa kien qed

²⁶ *Ibid.*

²⁷ Ara *affidavit* John Refalo a fol. 127-128.

jagħmel enfasi fuq l-istorja tal-investimenti li kien għamel l-appellant, għaliex dan kien ta l-impressjoni li huwa ma kellu l-ebda esperjenza u li s-soċjetà appellata kienet traskurata miegħu. B'hekk għustament ċaħad l-ilment tal-appellant. Filwaqt li l-Qorti tagħmel tagħha l-osservazzjonijiet u l-konkluzjonijiet tal-Arbitru, u tagħmel ukoll riferiment għal dawk l-osservazzjonijiet l-oħra li għamlet aktar 'il fuq f'din is-sentenza, tgħid li ma ssib l-ebda raġuni sabiex tħassar id-deċiżjoni appellata, u għalhekk qiegħda tiċħad l-aggravju tal-appellant.

Decide

Għar-raġunijiet premissi l-Qorti tiddeċiedi dwar l-appell tal-appellant billi tiċħdu, filwaqt li tikkonferma d-deċiżjoni appellata fl-intier tagħha.

L-ispejjeż marbuta mad-deċiżjoni appellata għandhom jibqgħu kif deċiżi, filwaqt li l-ispejjeż ta' dan l-appell għandhom ikunu a karigu tal-appellant.

Moqrija.

**Onor. Dr Lawrence Mintoff LL.D.
Imħallef**

**Rosemarie Calleja
Deputat Registratur**